12_vlastivěda _4_HUSITSKÉ VÁLKY

Milí žáčci,

posuneme se v čase trochu dál a prozkoumáme, jak to u nás vypadalo v období, kdy vládnul Václav IV. a co se dělo po jeho smrti.

Už jste se dozvěděli, že za vlády Václava IV. se u nás dobře nežilo. V zemi byl velký úpadek, šlechta bojovala s králem, král se přel s církví.

*Dnes se taky dozvíte, kdo byl **Jan Hus** a **Jan Žižka z Trocnova**. Určitě někteří z vás už tato jména slyšeli.*

1.Učebnice:

- **str. 34 - 36** – přečti si učivo **HUSITSKÉ VÁLKY** (**Jan Hus, Husitské bouře, Husitské vojsko, Jan Žižka z Trocnova, Boj husitů z křižáky, Bitva u Lipan**)
- přečti si i zajímavosti pod písmeny Z
- zkus odpovědět na otázky za textem na str. 36
- **Čítanka 4** - **str. 136 – 141** – přečti si příběhy z doby husitských válek

2. Prezentace:

Dnešní prezentace je zajímavá, vysvětlí vám průběh **husitských válek**, uvidíte zbraně, se kterými husité bojovali, dozvíte se o našich známých historických osobnostech.
Poslechněte si husitskou píseň **Ktož sú boží bojovníci**, kterou husité před bojem zpívali. **Spustíte ji, když kliknete na nadpis HUSITSKÉ VÁLKY.** Ve videu uvidíte i obrazy z husitských bojů.

Prezentaci si spusťte **v Teams** v souborech, na školních stránkách je uložena v jiném formátu, který neumožňuje prezentaci plně spustit.

Odkaz na krátký film nefunguje, můžete si ho spustit a prohlédnout přímo na **youtube. com** – **Dějiny udatného českého národa – Jan Hus, Husitské války, Husité proti všem**

3. Pracovní sešit:

- **str. 23/1, 3 –** splň podle zadání, pokud něco nezvládneš, najdi v řešení
- **str. 24/4** (pomůže ti obrázek v učebnici na str. 35), **6, 7** – splň podle zadání

4. Sešit

- do sešitu si **přepiš zápis v modrých rámečcích**, je možné si zápis vytisknout a do sešitu nalepit
- **pod zápis si nakresli obrázek některé husitské zbraně a napiš, jak se jmenuje**

HUSITSKÉ VÁLKY

Za vlády **Václava IV**. nastává v zemi úpadek:

- zemi postihl mor
- šlechta bojuje proti králi
- církev bohatla a žila v přepychu
- život chudých lidí se zhoršil

Za nápravu církve bojoval **mistr Jan Hus**

- kázal v **Betlémské kapli** proti církvi, proti podávání odpustků
- byl nebezpečný pro církev
- byl pozván na sněm do Kostnice, aby obhájil své učení, byl uvězněn a nemohl se hájit
- 6. července 1415 byl upálen – je to státní svátek

Husité – hlásili se k učení mistra Jana Husa

- chtěli rovnost všech lidí
- napadali kláštery, vyháněli kněze z kostelů
- při bohoslužbě **chtěli přijímat pod obojí** – hostii (jako tělo Páně) a víno (jako krev Páně), stejně jako kněží
- ve znaku měli **kalich**
- vybudovali opevněné město **Tábor** – společný majetek a všichni si byli rovni

HUSITSKÉ VÁLKY

- trvaly asi 14 let
- v čele husitského vojska stál **Jan Žižka z Trocnova** – výborný vojejvůdce, za svého života se svým vojskem vyhrál všechny bitvy
- husité bojovali proti křižákům (vojáci najatí papežem, na šatech nosili znak kříže)
- pomocí křižáků se chtěl Zikmund dostat na český trůn
- po smrti Jana Žižky vedl husity **Prokop Holý**
- poslední bitva husitských válek – bitva u Lipan roku 1434
- bitvou u Lipan zaniklo husitské hnutí a **Zikmund Lucemburský** byl uznán **českým králem**

Na zadané úkoly máš celý týden, nemusíš je splnit za jeden den!

12_vlastivěda_4_HUSITSKÉ VÁLKY_řešení

1. PS str. 23/ cv. 1

12. HUSITSKÉ VÁLKY

1. Doplň správně chybějící slova do textu:

Po smrti Karla IV. se ujal vlády nejstarší syn ..... VÁCLAV IV. ..... . Moc a sláva českých zemí postupně vyhasíná a mění se v úpadek. Šlechta bojuje proti ..... KRÁLI ..... , jednotliví šlechtici mezi sebou a trpí především ..... PROSTÝ LID ..... . Situaci ještě zhoršily následky hrozivé středověké nemoci - ..... MORU ..... , který postihl Čechy. V té době začíná kázat v Betlémské kapli mistr ..... JAN HUS ..... . Byl to kněz, který kritizoval šlechtu a církev, že utiskuje chudý lid. Římský král ..... ZIKMUND LUCEMBURSKÝ ..... (bratr Václava IV.) ho povolal do ..... KOSTNICE ..... , aby odvolal své učení, ale Hus to odmítl. Proto byl 6. července roku ..... 1415 ..... v Kostnici upálen. Den upálení Jana Husa je dnes ..... STÁTNÍ SVÁTEK ..... České republiky.

2. PS – str. 23/ cv. 3

3. Vylušti křížovku a tajenku dosaď do věty:

Z bojových vozů husité na bojišti sestavovali tzv. vozovou hradbu, která sloužila jako opevnění.

Symbolem rovnosti všech lidí byl v tehdejší společnosti K A L I CH .

1. V čele husitského vojska stál Jan…
2. Betlémská kaple stojí ve městě …
3. Kniha knih, Písmo svaté
4. Lidé hlásící se k myšlenkám Jana Husa si říkali…
5. Nejvyšší postavení po panovníkovi měla ve středověku…

1	Ž	I	Ž	K	A	
2	P	R	A	Z	E	
3	B	I	B	L	E	
4	H	U	S	I	T	É
5	Š	L	E	CH	T	A

3. PS str. 24/ cv. 4

12. HUSITSKÉ VÁLKY

4. Dopiš k obrázkům názvy husitských zbraní.

CEP | HALAPARTNA | ŘEMDIH | SUDLICE | KROPÁČ

4. PS str. 24/ cv. 6, 7

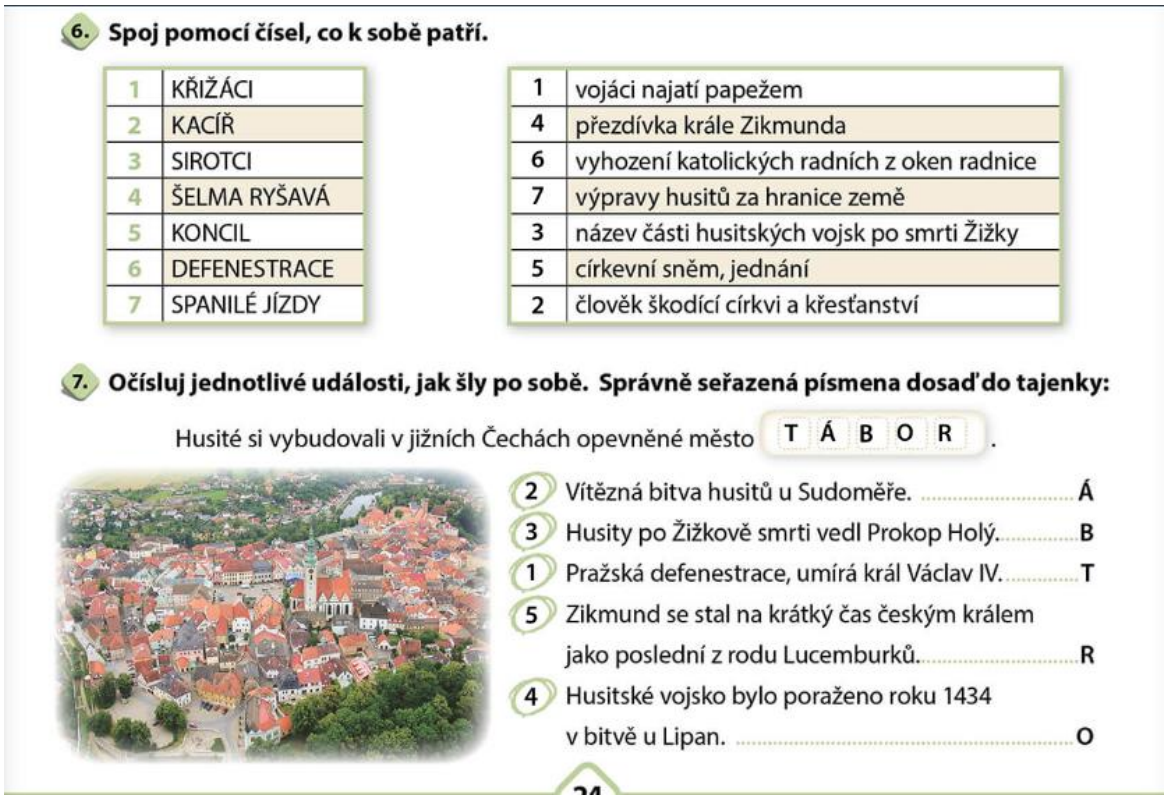

6. Spoj pomocí čísel, co k sobě patří.

1	KŘIŽÁCI
2	KACÍŘ
3	SIROTCI
4	ŠELMA RYŠAVÁ
5	KONCIL
6	DEFENESTRACE
7	SPANILÉ JÍZDY

1	vojáci najatí papežem
4	přezdívka krále Zikmunda
6	vyhození katolických radních z oken radnice
7	výpravy husitů za hranice země
3	název části husitských vojsk po smrti Žižky
5	církevní sněm, jednání
2	člověk škodící církvi a křesťanství

7. Očísluj jednotlivé události, jak šly po sobě. Správně seřazená písmena dosaď do tajenky:

Husité si vybudovali v jižních Čechách opevněné město T Á B O R .

2 Vítězná bitva husitů u Sudoměře. ..... Á

3 Husity po Žižkově smrti vedl Prokop Holý. ..... B

1 Pražská defenestrace, umírá král Václav IV. ..... T

5 Zikmund se stal na krátký čas českým králem jako poslední z rodu Lucemburků. ..... R

4 Husitské vojsko bylo poraženo roku 1434 v bitvě u Lipan. ..... O